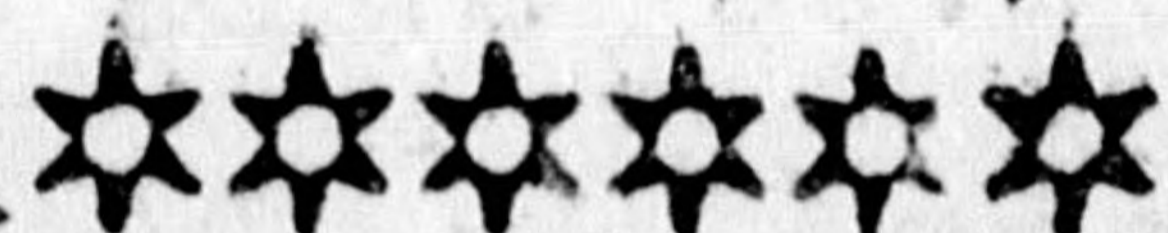

Nro. 8.

A' FELS. CSÁSZAR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Julius 28-ik napján 1812-dik
esztendőben.

B é t s.

Eő Cs. K. Felsége, Méltóságos L. B. *Bruckenthal* József úr Eő Nagyságát, a' ki az Erdélyi Felséges Udvari Cancellaria mellett is már mint Concipista néhány esztendőktől fogva fizetés nélkül dítseretesen szolgált, talentomira és megkülönböztetett szorgalmatossággal való szolgálatajára nézve, ugyan ezen Fels. Udvari Cancellariánál szám felett való Udvari Secretariussá ki nevezni kegyelmesen méltóztatott.

Tegnap előtt délután, az alatt, hogy a' Bétsi Annák, vagy Pannák, kiknek számok itten igen nagy, a' Práter erdőben vígan vendégeskedtek 's töltötték idejüket, és várták a' Stuver esteli tűzjátékát, Badenben, a' hova Pünköst havától

kezdvén, September közepéig, sőt annak végéig is, ha az idő járása kedvező, sok egészséges és beteges emberek szoktak menni az oda való gyógyító fürdővízzel élni kívánván, veszedelmes tűz támadt, melly száz házaknál többet, 's azok közt a' Sz. Ágoston szerzetes Papoknak klastromát és a' város házát is megemésztette. A' bé következett éjjel három ezer embernél több campirozott a' városon kívül lévő mezőségen, attól félvén, hogy a' nagy szélvész miatt egyetlen egy épület sem fog ottan épségben maradni. Hogy és hol támadt ez a' veszedelmes tűz, még most bizonyosan nem tudjuk.

Töplitzből, Cseh Országának az oda való orvos vízre es fürdőre nézve igen híres városából ide az az örvendetes tudósítás jött, hogy Fels. Urunknak kedves hites társa Mária Beatrix Austriai Császárné és Magyar Királyné Eő Felsége az oda való fürdővel nagy haszonnal él és friss állapotban vagyon. Ezen hólnap 14 ik napján a' Fels. Szakszoniai Király, Királyné, *Augusta* kedves hertzeg asszonyával, és a' Király testvér húgával *Mária Anna* hertzeg asszonnyal együtt, a' Fels. Császárné tiszteletére mentek, hanem azon napnak estéjén ismét vissza mentek Kir. lakhelyekbe Drézdába. — A' Würtzburgi nagy Hertzeg *Ferdinand* Austriai Cs. Kir. Fő Hertzeg, Fels. Urunknak kedves testvér öttse is, azon hólnap 16-ikán Töplitzbe ment az oda való orvos fürdővel való élés végett. — A' Collovráth gyalog regementjének egy osztálya az ott lévő Felséges vendégeknek szolgálatjára oda küldetett.

Eözvegy *Dietrichstein* hertzeg asszony az orvosi és kézorvosi tudományoknak elő mozdításokra nézve három tökéletes orvosi és kézorvosi készületeket vévén, egyet azokból a' Bétsi, egyet a' Prágai, egyet a' Pesti fő iskoláknak ajándékozott.

Az ide való híres harfanista *Burger Leopold* több ember barátoktól segítettvén, a' Landstrasse nevű külső városban, a' hattyú tzigérű vendéglő házban, esteli mulatságot tartván az abban bé vett 162 forintokat váltó tzedulában a' vakok institutumának ajánlotta, és azt azon institutum béli muzsikát tanuló ifjaknak rendelte.

Magyar Ország.

Az a' jég esső, így szólnak a' Budai és Pesti tudósítások, melly a' múlt Junius 28-ik napján Dorogtól Nyitráig igen sok kárt tett a' mezőkben, Pest Vármegyében is, nevezetessen Czeglédén és Pilisen, Fejér Vármegyében Tordason, a' körül belől fekvő helységeekben, és Magyar Hazánknak egyéb környékeiben is a' mezőknek, kerteknek, szőlőhegyeknek terméseit öszve rontván, minden bőv aratáshoz és szürethez való reménység megtsalattatott.

Egy Magyar Országi utazó ekként ír Abaúj Vármegyéből: Minden Vármegyékben, *úgymond*, melyekben meg fordúltam, nevezetessen Zemplén, Szabolts, Beregh, Ugotsa, Szathmár, és Bihar Vármegyékben, valamint az őszi, úgy a' tavaszi vetések és gyümöltsök is igen szépek, 's telyes reménységet nyújtanak a' mezei gazdáknak a' gazdag aratáshoz és szürethez. A' kinek a' múlt esztendőben 10 akó bora volt, az idén 60 akót reményl, ugyan erre nézve éjjel nappal

dolgoznak a' bognárok, és már is annyira felment a' hordónak az árra, hogy szüretkor egy hordóért egy hordó mustot fognak adni.

Beregh Vármegyéből következő tudósítást vettünk: A' Gróf *Skhönborn* Munkátsi uradalmának nagy érdemű Prékfektusa *Dercsényi* Úr ebben a' Vármegyében, nevezetessen Munkátsion, Muzsában, és Kovásznán, három Timsó főző kementzét állított fel, melly nagy haszonnal gyakoroltatik. Ez a' tiszteletre méltó és szorgalmatos hazafi azokat az arany termő bányákat, mellyek három 's négyszáz esztendőktől fogva miveletlenül állottak, a' Beregszászi és Muzsai hegyekben ismét felkeresteti, mivelleti, és már is egynéhány régi és új arany erekre találta.

Lengyel Ország.

A' mit a' Magy Kurir Julius 21-ik napján költ hatodik darabjának első lapján ennek a' hajdan virágzott és hatalmas Országának jelenvaló változásáról írtunk vala, azt más Országbeli közönséges újságok is, nevezetesen az Augspurgi, Frankfurti és Norinbergai Zsurnálok is bizonyították. Berlinből Julius 11-ik napján ezt írják: A' jövődöbéli Lengyel Vice Király egy Német Országi, és a' Rénusi Szövetséghez tartozó uralkodó Cs. K. Hertzeg fog lenni, és egy Német Országi Kir. Hertzeg Asszonyt fog magának feleségül venni.

Arról a' közönséges conföderatióról, avagy öszve szövetekezéstről, melly a' múlt Junius hónap vége felé Warsauba öszve gyűlt, egy Német Országi közönséges újság levél következő

jegyzéseket adott ki : „Junius 29-ik napján, úgymond, gyűlt össze a' közönséges Gyűlésnek Tanácsa leg elsőben, mellynek minden tagjai jelen voltak, Hertzeg *Czartorisky Adám* Eő Hertzegsége volt ebben a' gyűlésben az előülő, a' kit a' Gyűlés képében Püspök és Szenátor *Golaszewsky* köszöntött meg, mellyet igen emberségesen és kötelessen meg köszönt a' nevezett hertzeg. E' meg lévén mingyárt avval kezdette el a' közönséges *Confoederatio* Tanácsa a' magadolgát, hogy a' *Cancellarius*nak választott *Rozwadowszki* urat meg esküdtette, a' Titoknokra pedig azt bízta, hogy a' közönséges *Confoederatio* aktáit a' Korona archivumába jegyezze fel, és egy olly könyvet készíttessen, mellyben a' *Confoederatioban* állott tagok egyen egyen beírattassanak. — Végtére az is elvégeztetett, hogy ez a' Tanács ennekutánna illy titulussal éljen: *Lengyel Országnek közönséges Confoederatiobéli Tanácsa*, és a' maga tzímerében az előbbi Lengyel tzimereket, úgymint, egy sast, és két pántzérba öltözött, lovon ülő 's kezekben ki vont kardokat viselő vitézeket viseljen.

Junius 30-ik napján azt végzette a' generális vagy közönséges *Confoederatio*, hogy az öszveszövetkezés aktájának, 14 és 15 ik tzikkelyei szerint két deputatio választassék ki a' végre, hogy az egyik a' Szakszoniai Királyhoz, a' másik *Napoleon* Frantzia Császárhoz küldetessen. A' Julius első napján tartott gyűlésben sok tisztviselők és társaságok jelentették magokat a' Tanácsnál az eránt, hogy ők is készek az öszve szövetség mellé állani. Ezen a' napon adatott által a' fent említett két deputationak az ő meghatal-

mazó levelek, a' mellyek a' következett napon el is mentek az ő meghatározott fontos követségeknek helyére.

A' Confoederatiónak 30-ik Juniusi gyűllésében meghatározott végzése szerént, hertzeg *Poniatowszky József*, a' Warsaui Hertzezségnek hadi ministerje, és most a' Fr. ötödik osztály seregnek fő vezére, e' folyó Julius 6-ik napján Raygrodi Fő hadi szállásáról következő hirdetményt tétetett közönségessé a' vezérlése alatt lévő Lengyel Katonaság közt: Vitézek! A' midőn a' Fels. Frantzia Császárnak azt a' hirdetményét, melyben az Orosz Birodalom ellen hadat indít, tudotokra adom, meg vagyok arról az érzékenységről győzöttetve, mellyel ti az ő buzdító szavait követni fogjátok, mihelyt megértitek, hogy ti előttetek a' ditsőségnek mezeje fel nyitott. Még a' két tsatázásban há'ádatosoknak mutattatok magatokat a' ti nagy Jóltévők és meg szabadítottok eránt, 's annál fogva a' Lengyel armádia ditsőségének fundamentomát meg vethetitek."

„Mivel a' jelen való háborúban ti a' Frantzia nagy Armádiának egy osztály serege vagytok, a' kiket maga a' Fels. Császár is Lengyeleknek nevez, és a' kiktől egyszéhány milliomm Lengyeleknek, a' mi hazánkfiainak jövődöbbeli sorsok függ, reménylem, hogy ti méltóknak fogjátok magatokat tartani a' Frantziáknak soraik közt való hadakozásra, és méltóknak azokra a' kinézésekre, mellyek most bétellyesedni kezdődnek. Arra való nézve kettőztessük meg iparkodásunkat! Semmi nyomorúság, semmi viszonytagság, semmi szükség meg ne erőtlennítsék a'

mi őseinktől reánk szállott vitézi lelket. Még egyszer az egész világ szemei előtt meg fogjuk mi azt mutatni, hogy a' mi hazánknek szent neve győzhetetlenné teszi annak valóságos fiait."

Herczeg *Poniatowsky*, a' Lengyel hadi seregeknek fő vezére arról tudósította a' Warsaui Generális Confoederatiónak Tanácsát, hogy a' Grodnói Környéknek lakosi magok közt azt végzették, hogy *Pancerzinsky* Úr vezérlése alatt, tulajdon költségeken egy olly gyalog regimentet állítanak fel, melly mind számára, mind formáruhájára, mind organizációjára nézve hasonló leszen a' több Lengyel gyalog regimentekhez.

A' Warsaui Zsurnálnak 30 ik Juniusi darabjában ezeket olvassuk: „Az egész Országban közönséges gyűllések fognak a' Generál Confoederatioba való belépésre nézve tartatni, minden egyházi, polgári, 's hadi tisztviselők kötelesek ezen Confoederatiónak, vagy öszve szövetségének tzielját közönségessé tétetni. E' végre mindenütt pásztori leveleket adnak ki az Érsekek és Pöspökök, minden Kommendánsok; és Helytartók kötelesek a' Confoederationak aktáit az ő alattvalóiknak meg beszélni's megmagyarázni. Ez a' Confoederatio az ég és föld szemei előtt arra kötelezte magát az egész Lengyel nemzet képében, hogy ezen igen fontos feltételnek tökéletesen leendő végbe vitelére nézve minden hatalmábeu lévő eszközökkel élni kíván és igyekszik.

Hadi Történetek.

A' Lipsiai újság leveleknek 4 ik Juliusi darabja így szól a' Frantzia nagy Armádiáról: *Napoleon* Császár Eő Felsége, Junius 23-ik nap-

ján, délutánni két órakor ment bé Lithvaniának fő városába Wilnába, midőn minden azon városbéli Előjárók eleibe menvén a' város kultsait Eő Csász. Kir. Felségének által adták. — Az ott vólt meg félemllett Orosz hadi seregek, halván a' Frantzia ármadiának oda való közelgetését, onnan elfutottak, és a' Duna folyó víz mellett lévő sántzokba 's erősségekbe vonták magokat, mellyek 14 mértföldre vannak Wilnától. — Lehetetlen azt a' nagy örömet le írni, melly a' Litvániai lakosokat, nevezetesen *Zabiello Györgyöt*, az ő rokonit és barátit elfoglalta, halván, hogy az ő meg szabadítójak, kiben régtől fogva minden reménységeket helyhezítették, az ő kebeleiben legyen. A' Frantzia general Intendánsot, vagy inkább az ármadiának fő Gondviselőjét mindezekkel meg kínálták. Egy közzülök illy szókra fakadott ki, midőn 200 mérő búzát, és igen sok pálinkát adott vólna a' Frantzia hadi seregeknek tartásokra: *„Mindenünket elvesztettük, úgymond, de mivel az Oroszoktól meg szabadúltunk, semmi nélkül nem szükölködünk.“*

A' Berlini tudósítások szerint, Wilna mellett nagy tábori magazinumra akadtak a' győzedelmes Frantziák, mellynek egy részét az onnan el futott Oroszok meg gyújtották, de tsak ugyan nem égethették meg egészen, mivel sebessen oda menvén a' Frantziák az azokban vetett tüzett meg oltották. — Az Orosz Birodalomban, kiváltképen pedig a' véghelyi környékekben nagyon meg vannak a' helységek és lakosok szoríttatva, ugy annyira, hogy az Orosz Commendánsoknak hírek, 's engedelmekek nélkül, semmi a' maga lakhelyétől egy mértföldnél tovább

nem mehet. — A' Tarnopoli Kerületben minden falunak felső és alsó végén, és kapuján fegyveres strázsák vigyáznak, és abból senkit sem ki, sem bé nem bocsátanak.

A' Weszfáliai Monitórnek szerzője azt jegyzi meg, hogy a' Westfáliai Király, a' múlt Junius 30 ik napján, dél után egy órakor, a' vezérlése alatt lévő hadi néppel oda bémarsirozott, kinek oda való közelgetése mihelyt értésére esett az ott volt Orosz hadi seregeknek, mingyárt hátrább vonták magokat, és által költözvén a' Niemen folyóvízen, az azon volt hidakat meggyújtották. De az ő Kir. Felsége előjáró serege több hajókra szállván, azon folyóvízen által mentek, és azon folyó vízre sok tábori hidakat vetvén, utánok a' többi hajóseregek is által mentek, és ott sok tábori magazinumokat találtak 's foglaltak el.

A' Königsbergi 2-ik Juliusi közönséges újság levelek illy jegyzést tesznek az Orosz Császári Armadiáról: Néhány közönséges újság levelek nagyon szörnyítik az Orosz hadi seregeknek sokaságát, azt állatván, hogy az első lineában, és a' három rezervában kilentz száz ezer főből állyanak, mellyek rész szerént már fegyverben vannak, rész szerént pedig most készíttetnek. De most a' midőn velünk által ellenben feküsznek, 's alkalmatosságunk vagy azoknak meg vizsgálásokra, bizonyossan tudjuk, hogy azok 300,000 fegyvert fogható és viaskodható embereknél többre nem mennek. — Hogy mindenkor nagyítani szokták legyen magok hadi erejeket az Oroszok, a' Frantzia revoluzió miatt támadt háborúban bőven tapasztaltuk.

A' Lényyel Országból ide jött magános tudósítások szerént, már *Rigában*, *Lieflandiának* népes és erős városában vannak a' Frantzia előjáró könnyű seregek, a' honnan az ott vólt *Ánglus kereskedők*, halván a' Frantziáknak odavaló közelgetéseket, portékáikkal egyetemben mind el takarodtak, és vagy hazájokba, vagy az Orosz Birodalomnak belsőbb részébe húzták magokat.

A' tsatázó Piatzokról.

III. A' Frantzia nagy Armádiának, *Kownóban*, *Junius 26-ik napján* kiadott *harmadik* bulletinjának, vagy tudósításának foglalatja a' következőkből áll:

Junius 23 ik napján a' *Nápolyi Király* a' Frantzia lovasságnak fő vezérje, a' *Niemen* bal partyán túl két óráni messzeségre tette a' maga fő hadi szállását. Ennek a' Fejedelemnek közvetlen vezérlése alatt vannak a' *Generál Nansouti* és *Montbrun* Generálisoknak lovas osztály seregeik. — Az *első corpus* a' *Gróf Bruyeres*, *St. Germain*, és *Valence* Generálisok osztály seregeikből áll; a' *második* a' *Vattier*; *Gróf Sebastiani* és *Defrance* Generálisoknak osztályaikból. Az *Eckmühli Hertzeg* (*Marsal Davoust*), a' ki az *első corpus*t kormányozza, a' *Pilviski* nagy erdőnek végéhez tette által a' maga fő hadi szállását, a' *második corpus* és a' *Csász. testőrző seregek* az *első corpus*nak mozdulásait követték; a' *harmadik* a' *Marinopol* felé vette a' maga útját. Az *Olasz Országi Vice Király*, a' ki a' *negyedik* és *hatodik corpus*okkal hátra maradt,

Kalmarihoz ment. A' Wesztfáliai Király, az ötödik, hetedik, és nyoltzadik corpusokkal Novogrodba marsirozott.

Az Austriai Armadiának első corpora, a' Hertzeg Schwarzenberg vezérlése alatt, Lemberget oda hagyván balra marsirozott, és Lublinhoz közelgetett. — A' Generál *Eble* kommandója alatt lévő tábori hidak és hidas katonák, vagy Pontonierek, Junius 23-ik napján még csak két óránira vóltak a' Niemen folyó vízhez. Ezen napon reggeli két órakor a' Kownó mellett vígyázó első sereghez ment a' Császár, és egy könnyű szerű lovas katonának köpönyegét magára vévén, 's Lengyei süveget fejére tévén, maga mellé vette *Haxo* Indzsinőr Generálist, 's vele együtt meg vizsgálta a' Niemen partjait, esteli nyoltz órakor az ármadiat ki indította, 10 órakor osztályos Generális Gróf *Morand* három compánia voltigeuröket, az az, ugró katonákat a' vízen által tétett, és azon szempillantatban három hidat készítettett azon folyóvízen, mellyeken 11 órakor három tsapatok által is mentek. — Délben Báró *Pajol* számos Kozákokat vett úzóbe, 's egy batalionnal Komot elfoglalta.

Junius 24-ik napján maga a' Császár is Kownóba ment, az Eckmühli hertzeg Rumschickibe a' Nápolyi Király pedig Ecketanonibe tették által fő hadi szállásokat. Mind a' két napon, tudillik Junius 24 és 25-ik napjain által ment az ármádia a' három hídon. — Kownóval által ellenben Junius 24 ikén egy új hidat tsináltatott a' Császár a' Wilia vízen, és a' Reggiói hertzeget (*Oudinot Marsalt*) a' második corpussal azon által küldötte. A' Lengyel könnyűszerű gárdisták

azon folyóvízen által úsztattak, a' melly alkalmazhatósággal csak nem a' vízbe holt két ember, hanem a' 26 ik könnyű regementből való úszó katonák őket a' vízből kiszabadították. *Gehenec Oberster*, a' ki őket vigyázatlanúl a' veszedelemből ki menteni igyekezett, csak nem maga esett a' veszedelembé, de két maga regementjéből való jó úszó katonák által abból kiszabadítottatott."

„Junius 25-ikén az *Elchingeni hertzeg* (*Marsal Ney*) *Kormeallouba*, *Kownohoz* egynéhány óráni messzeségre ment, a' *Nápolyi Király* pedig *Imorouiba*. Az ellenségnek minden könnyű seregei elűzetettek. Junius 26-ikán, a' *Reggiói hertzeg Janowba*, és az *Elchingeni hertzeg Scronliba* mentek, a' könnyű lovas osztályok *Wilnának* térségét egészen béborították. — Junius 24 ikén a' *Tarenti hertzeg* (*Marsal Macdonald*) a' ki a' 10-ik corpust vezérlette, *Tilsit* mellett a' *Niemen* folyóvízen által menvén, *Rosienába* marsirozott, hogy azon folyóvíz jobb partját az ellenségtől meg tisztíthassa, és az azon vízen való hajókázást védelmezhesse. — A' 9-ik corpust vezérlő *Bellunoi Hertzeg* (*Marsal Victor*), és az ő vezérlése alatt lévő *Hendelet*, *Lagrange*, *Burutte*, és *Partoneaux* Generálisoknak osztály seregeik az *Albis* és *Odera* folyóvizek közt fekvő földeket foglalták el. Generál Gróf *Kapp* a' *Dantzigi* Gubernátor, a' *Daendel* osztály seregét kormányozza. Osztályos Generális Gróf *Hogendorp* *Königsberg* Kommendánsává tétetődött."

„Az *Orosz Császár* testőrző seregének és *ármádiájának* egy részével *Wilnába* van, és *Ronikutenit* 's *Newtrockit* béülték. — *Orosz* Generál *Bagamont*, a' ki a' második corpust kom-

mandirozza, és az Orosz ármádiának Wilnától elszakasztott egy része csak az által menekedett meg, hogy a' Dwina folyóvíz felé hátráltak. A' Niemen folyóvíz 2 vagy 3 száz tonnát Kownóig el bírván, ezen a' vízen való egyesség Dantzikig, a' Wistuláig, Oderáig, és Albisig szabados: — Igen sok pálinka, liszt, kéttzer sült lepén hordatik Dantziból, és Königsbergből Kownoba. — A' Wilia víz Wilna mellett foly el, és ezen Kownóból apró hajókon lehet járni. *Wilna* Lithvániának fő városa, és az Orosz Lengyel Országának napkeleti része. Több hónapoktól fogva ebben a' városban van az Orosz Császár udvarának egy részével, mellynek elfoglaltatása első gyümöltse leszen a' Frantzia ármádia győzedelmének. Sok Kozákokat és Orosz tiszteket fogtak el a' Frantzia könnyű lovasok.

IV. *A' Frantzia Armádiáról szóló negyedik bulletin következő dolgokat foglal magában:* Junius 27-ik napján dél után két órakor a' külső vigyázókhoz menvén a' Császár, mindjárt Wilna felé indította ármádiáját, és meg paransolta, hogy ha az ott lévő Orosz ármádia azon várost vagy védelmezné, vagy annak elfoglaltatását akadályoztatná, 's az ott lévő szamtalan tábori magazinumokat meg menteni igyekezne, azt hajnalba támadja meg. Egy Orosz osztály sereg a' Troki kastélyt foglalta el, melly Wilnától négy Lengyel mértföldre fekszik, és a' körülötte lévő ingoványos helyekre nézve elég erős, egy másik pedig a' *Wakai* tetőket foglalta el. — Junius 28-ik napjának reggelén a' Nápolyi Király az avantgárdával, az az, az előjáró sereggel, és

a' Gróf *Bruyeres* Generális könnyű lovasságával ki indulván, az *Eckmühli* Hertzeg ötet segítette. Az Oroszok mindenütt vissza húzták magokat, és minekutánna egynéhányszor ágyúztak volna egymásra, nyakra főre oda hagyták Wilnát az Oroszok, a' Wilnai fa hídat meg égették, és sok milliom rubelt érő magazinumokat meg gyújtottak. Több mint 150 mázsa liszt, felette sok széna, zab, és igen sok katona montur égtek meg. E' mellett igen sok fogyvert, melly nélkül nagyon szűkölködik az Orosz Birodalom, és sok hadi eszközök rontattak össze, és hanyattak a' *Wilia* folyóvízbe."

„Délben 12 órakor ment bé *Napoleon* Császár *Wilnába*, már délután 3 órakor készen volt a' *Wilia* tsinált híd. Minden ott lakó átsok nagy buzgósággal foglalatoskodtak annak tsinálásában, az alatt a' hídas katonák is egy más hídat építettek. A' *Bruyeres* Generál osztály serege a' *Wilia* folyóvíz bal partján volt ellenséget mindenütt űzte, kinek utól menő seregétől egy kis tsatában 50 táborig szekeret vett el. — A' *Lengyel* könnyű szerű lovasok a' *Wilia* folyóvíz jobb partján megtámadván az ellenséget, sok *Kozákokat* megzavartak, őket szélyel űzték, 's közzülök sokat elfogtak. — *Junius* 25 ik napján a' *Reggiói* Hertzeg (*Marsal Oudinot*) *Kownó* mellett a' *Wilián* tsinált hídon által ment; a' következő napon *Janowon*, *Jun.* 27 ikén *Chatouinon* ment keresztül, melly mozgásai által az Orosz ármádia első corpusának vezérét *Wittgenstein* hertzeget, egész *Samogitziának*, és a' *Kowno*'s tenger közt fekvő földnek elhagyására, és két garda regementnek segítségére való küldetése után

a' Wilkomirsha való menetelre kényszerítette. — Junius 28 ikán egymásra bukkant a' két ellenséges sereg, és mivel Devoltowval által ellenben hadi rendben állani találta az Oroszokat a' Reggioi hertzeg, mingyárt elkezdette az ágyúzást, mellynek hevességét nem szenvedhetvén az Oroszok, egyik helyből a' másikba futottak, és oly nagy sietséggel mentek által a' hídon, hogy annak meggyújtására tellyességgel semmi idejek nem vólt. Ebben a' tsatában az ellenségnek 300 embere esett fogságra, a' kik közt sok fel és allisztek találtattak, 100 hólt meg és esett sebbe. A' Frantziák 50 embert vesztek. Nagyon dítséri a' Reggioi hertzeg a' Generál Báró *Custex* kommandója alatt lévő lovas brigadát, és a' 11-ik könnyű gyalog regementet, melly többire az Alpesen túl lakó Frantziákból állott. A' Római ifjú conscriptusok nagy vitézi bátorsággal viselték magokat. A' tsata után a' Wilkomirban vólt nagy magazinumot az ellenség meggyújtotta, mellyből egynéhány hordó lisztet az oda való lakosok a' tűz emésztő langjától meg mentettek.

„Junius 29 ik napján az Elchingeni Hertzeg (Marsal *Ney*) Soudereaval által ellenben a' Wilia folyóvízen egy hídat készíttetett, és néhány tsapatokat Grodno és Wolyhinia felé küldött, azoknak az Orosz seregeknek felkeresésekre, a' mellyek a' többi seregektől elszakasztván, széllyel futottak. A' Wilnai mintegy 500 főből álló tanuló ifjúság, minnyájan 18 esztendón felül valók nagy hazafiúi buzgóságtól lelkesítettvén, engedelmet kértek magoknak, hogy ők magokból egy regementet állithassanak fel. Az ellenség a' Dwina folyóvízhez vonnya magát hát.

rább. — Az Orosz Császárnak értésére esvén, hogy a' Frantzia hadi seregek Kowno mellett a' Niemen folyóvízen által mentek, 24 óra alatt Wilnát elhagyta. Samogitzia, és Lithvánia egészen megszabadítottak.

„Még eddig kevés vérbe került a' jelenvaló táborozás, egyedül manoverezésből, az az, mesterséges ide 's tova való fordulásokból állott. — Mintegy 1000 embert fogtunk el az Oroszok közül, ellenben az ellenség a' Lengyel tartományoknak fő városát 's annak nagyobb részét elvesztette. Minden első, második, és harmadik líneákban volt magazinumokat, mellyeket két esztendő alatt gyűjtöttek vala, és a' mellyek 20 milliommnál többül állottak, vagy a' tűz emésztette meg, vagy a' győzedelmeknek kezébe esett. — Egy Krakai levél azt hirdeti, hogy *Rigát* Lieflandiának fő, népes, és nagy kereskedő városát erőszakkal foglalták el a' Frantziák, és hogy az Orosz Csász. Ármádia négy napi egymás után következett verekedés után egészen öszve töretett. Rövid idő múlva meg fogjuk hallani, miben légyen a' dolog.

Elegyes Dolgok.

A' Fels. ifjú Frantzia Császárné *Mária Louisa*, kedves nevelőjét *Lazsanszky* Grófnét gazdagon megajándékozta Prágában, a' kinek adatott ajándék 50 ezer forintra betsültetik. Több volt Komornyiknéjairól sem felejtkezett el. — Gróf *Gottorp* (Gustáv Adolf Svétziai Ex. Király) Német Országának egyik részéből a' másikba utazik, és egy szolgánál vagy inasnál többet nem tart. E' folyó Sz. Jakab havának 3-ik napján a' Ménusi Frankfurton keresztül Schafhausenbe menven, ott hat óráig mulatott a' posta háznál, onnét Arauba utazott. —